

Número DOGC: 1542
Data DOGC: 17.01.1992
Pàgina DOGC: 245
DEPARTAMENT DE LA PRESIDÈNCIA

LLEI 37/1991, de 30 de desembre, sobre mesures de protecció dels menors desemparats i de l'adopció

El president de la Generalitat de Catalunya

Sia notori a tots els ciutadans que el Parlament de Catalunya ha aprovat i jo, en nom del Rei i d'acord amb el que estableix l'article 33.2 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, promulgo la següent

LLEI

Preàmbul

Aquesta Llei respon, primordialment, a la necessitat de proporcionar una protecció al menor, especialment quan es troba en una situació de desemparament. Aquesta inquietud s'ha plasmat en la legislació internacional, estatal i catalana, i també se n'ha fet ressò el Parlament de Catalunya mitjançant diverses Resolucions, entre les quals destaca la 194/III, del 3 de març de 1991, sobre els Drets de la Infància, el text de la qual s'incorpora a aquesta Llei en una Disposició Addicional.

Per a assolir aquesta finalitat, cal que tota la normativa i les actuacions relatives a la protecció del menor s'inspirin en els principis següents:

El menor ha de gaudir dels drets individuals i col·lectius reconeguts per la Constitució, la resta de l'ordenament jurídic i els acords i tractats internacionals, especialment la Convenció de les Nacions Unides de 1989.

El menor té dret a créixer en el si d'una família que cobreixi les seves necessitats materials, el protegeixi i se'n faci responsable; en un ambient afectiu que li permeti i li potenciï el desenvolupament integral de la personalitat. L'interès del menor és prioritari quan es tracti d'aplicar mesures que l'afecten.

Tant els pares o tutors com els poders públics són responsables del compliment efectiu d'aquests principis, que han de presidir la interpretació i l'aplicació de la normativa referida al menor.

Fins ara, la protecció dels menors desemparats ha estat regulada per la Llei 11/1985, del 13 de juny, de Protecció de Menors. Aquesta llei, que comprèn tant la prevenció i el tractament de la delinqüència infantil i juvenil com la tutela dels menors abandonats o víctimes de l'actuació dels pares o guardadors, va significar, en el moment en què es promulgà, un gran avenç respecte a la inadequada i desfasada normativa anterior.

Aquesta Llei específica, de caràcter primordialment civil, comprèn una completa regulació de la faceta protectora, tal com s'ha fet en les legislacions més modernes.

En primer lloc, ha calgut establir un criteri més operatiu amb vista a l'efectiva protecció del menor sense menyspreu de les garanties que s'han de reconèixer als pares o guardadors. És per això que, tot i que la resolució que declara desemparat el menor i l'aplicació de les mesures corresponents pertocquen a l'organisme competent, es preveu un control judicial posterior, quan, efectivament, el menor ja està protegit. L'interès del menor, però, ha de prevaler sempre davant de qualsevol altre interès en joc.

En el Capítol I es regulen totes les qüestions relatives a la protecció del menor des que es produeix la intervenció de l'organisme competent que el declara desemparat, amb la consegüent aplicació de la mesura protectora, fins que, si és el cas, es procedeix a la proposta d'adopció.

Es considera desemparat el menor que es troba en una situació de fet en la qual li manquen els elements bàsics per al desenvolupament integral de la seva personalitat, prescindint de la causa d'aquesta situació.

Les facultats que corresponen a l'organisme competent pel fet d'exercir les funcions tutelars sobre un menor concret comprenen tant allò que es refereix a la persona com al patrimoni del menor; però la guarda, per la seva pròpia naturalesa, queda limitada a la cura personal.

Sempre que sigui possible, s'han d'aplicar mesures que no comportin separació del menor de la seva llar o del seu entorn familiar, i deixar en darrer terme la consideració de la mesura d'acolliment en un centre públic o col·laborador.

Quant a la mesura específica d'acolliment familiar, es distingeix entre el que s'anomena acolliment simple, pensat principalment per a situacions de desemparament en les quals sembla possible el reintegrament futur a la família d'origen, i l'acolliment preadoptiu, com a pas previ o període de prova per a l'adopció.

Quan l'acolliment simple té lloc en una llar, una residència o un centre, la Llei estableix el principi que el règim de convivència ha d'assemblar-se al màxim a un règim familiar que proporcioni un tracte afectiu i permeti una vida quotidiana personalitzada.

En el Capítol II es regula l'adopció. S'estableix que la constitució d'aquesta sigui sempre judicial. La trajectòria legislativa en el dret català s'ha caracteritzat, des de la Compilació del 1960, per la dualitat normativa: els tipus d'adopció, les regles de capacitat i les formes de constitució es regien per remissió al Codi Civil, i els efectes successoris per les regles específiques del dret català. Aquesta dualitat s'originava en la infuncionalitat de les regles del dret romà sobre l'adopció (vigents en el moment de l'elaboració de la Compilació del 1960) i en llur escassa virtualitat pràctica. Això no va significar mai una renúncia del legislador català a la facultat de regular l'adopció completament i

de forma autònoma. Ja abans de l'última reforma del Codi Civil en matèria d'adopció (Llei 21/1987, de l'11 de novembre) la Disposició transitòria única de la Llei 10/1987, del 25 de maig, preveia la regulació de l'adopció pel Parlament de Catalunya. Ara resta regulada de manera íntegra.

Els principis que inspiren aquesta regulació són els imperants en les legislacions modernes i els propis del dret civil català: el de protecció i benefici del menor i el d'equiparació absoluta entre la filiació per naturalesa i la filiació adoptiva. D'una banda, d'acord amb allò que aconsella el Conveni Europeu en matèria d'adopció, del 24 d'abril de 1967, s'exigeix com a requisit indispensable per a tota adopció - llevat de determinats casos- un període de prova configurat per l'acolliment preadoptiu. D'altra banda, la regla romana *adoptio imitatur naturam* s'ha portat fins a les últimes conseqüències. Això explica que, com a regla, només es pugui adoptar els menors d'edat amb excepció dels casos concrets enumerats en la Llei, que es fixi una edat mínima per a adoptar, i que es prohibeixi l'adopció dels descendents i dels parents en segon grau de la línia col·lateral per consanguinitat.

Es dedica una secció especial als efectes de l'adopció, la qual s'inicia amb la regla d'equiparació de la filiació adoptiva a la filiació per naturalesa i es reconeix l'existència del vincle de parentiu. Això comporta el trencament dels vincles amb la família per naturalesa, que es dediqui un precepte a la regulació dels cognoms i que, d'acord amb el principi de veritat biològica propi i històric del dret civil català, es faculti l'adoptat, en arribar a la majoria d'edat, perquè indagui i esbrini qui eren els seus pares per naturalesa, només als efectes d'aquest simple coneixement.

El Capítol III es dedica a disposicions comunes a les figures de l'acolliment i l'adopció.

En les disposicions addicionals es recullen els principis que les administracions públiques de Catalunya han de tenir presents en llur actuació vers els infants i així mateix es modifica l'article 6 de la Compilació.

En les disposicions transitòries es preveu un termini perquè els actuals acolliments s'adaptin a la nova normativa; s'estableix la retroactivitat màxima respecte als efectes de l'adopció per a les adopcions plenes anteriors a aquesta, i es regula la possible conversió de les adopcions simples o menys plenes en l'adopció regulada per aquesta Llei, amb una reducció dels requisits per a fer-ho.

Capítol I

De la protecció dels menors desemparats

Secció primera

Disposicions generals

Article 1

La Generalitat de Catalunya, per mitjà de l'organisme que tingui atribuïda aquesta competència, exerceix, d'acord amb aquesta Llei i amb la Llei 11/1985,

del 13 de juny, en la part que resta vigent, la protecció sobre els menors desemparats domiciliats a Catalunya o que s'hi trobin eventualment.

Article 2

-1 L'organisme competent a què es refereix l'article 1 ha de prendre les mesures necessàries per a assolir la protecció efectiva dels menors desemparats i, preventivament, abans de néixer, quan es prevegi clarament la situació de desemparament del futur nadó.

-2 Es considera que el menor està desemparat:

a) Quan manquen les persones a les quals per llei correspon d'exercir les funcions de guarda, o quan aquestes persones estan impossibilitades per a exercir-les o en situació d'exercir-les amb greu perill per al menor.

b) Quan s'aprecii qualsevol forma d'incompliment o d'exercici inadequat dels deures de protecció establerts per les lleis per a la guarda dels menors o manquin a aquests els elements bàsics per al desenvolupament integral de llur personalitat.

c) Quan el menor presenta signes de maltractaments físics o psíquics, d'abusos sexuals, d'explotació o d'altres de naturalesa anàloga.

-3 Als efectes del que estableix l'apartat 2, tothom i en especial qui per raó de la seva professió tingui coneixement de l'existència de qualsevol maltractament a menors, ha de posar-ho en coneixement de l'autoritat judicial o de l'organisme competent, el qual ha de garantir la reserva absoluta i l'anonimat del comunicant.

-4 El desemparament ha d'ésser apreciat pel mateix organisme competent, en resolució motivada, comunicada al ministeri fiscal en el termini màxim de dos dies i notificada als pares, al tutor, al guardador o als familiars que darrerament hagin conviscut amb el menor.

Aquests també han d'ésser informats dels drets que els assisteixen i de com poden canalitzar llur oposició.

-5 Els centres d'acolliment, si s'escau, han d'exercir l'atenció immediata i transitòria dels menors desemparats, a fi d'analitzar-ne la problemàtica i proposar després el tipus de mesures aplicables.

-6 El jutge, a petició dels pares, del tutor, del guardador, dels familiars esmentats a l'apartat 4 d'aquest article, del ministeri fiscal o de l'organisme competent, ha de confirmar o deixar sense efecte la declaració de desemparament.

Article 3

-1 La resolució de desemparament per les causes determinades en l'article 2 comporta l'assumpció automàtica per l'organisme competent de les funcions tutelars sobre el menor, mentre no es procedeixi a la constitució de la tutela per les regles ordinàries o el menor no sigui adoptat, no sigui reintegrat a qui en tingui la pàtria potestat o la tutela, no s'emancipi o no arribi a la majoria d'edat.

-2 Aquesta assumpció de les funcions tutelars implica la suspensió de la pàtria potestat o de la tutela ordinària durant el temps d'aplicació de la mesura.

Article 4

Si els pares, els tutors o els guardadors impedeixen l'execució de la mesura de protecció acordada, l'organisme competent ha de sol·licitar a l'autoritat judicial l'adopció de les mesures necessàries per a fer-la efectiva, sens perjudici de les

intervencions immediates que es puguin produir si està en perill la vida o la integritat del menor o són greument vulnerats els seus drets.

Article 5

-1 Les mesures a adoptar, sempre amb informe previ dels equips tècnics competents i tenint en compte l'interès del menor, poden ésser:

Primera. L'atenció en la pròpia família del menor, mitjançant ajuts de suport psico-social, de caire personal o econòmic, de l'Administració.

Segona. L'acolliment simple del menor per una persona o una família que puguin substituir, provisionalment, el seu nucli familiar natural.

Tercera. L'acolliment simple en un centre públic o col·laborador.

Quarta. L'acolliment familiar preadoptiu.

Cinquena. Qualsevol altra mesura aconsellable, de caràcter assistencial, educatiu o terapèutic, ateses les circumstàncies del menor.

-2 La mesura es pot adoptar en el moment de fer-se la declaració de desempament.

-3 S'ha de procurar, sempre que sigui possible, d'aplicar mesures que no comportin la separació del menor de la seva llar i del seu entorn familiar. Si fos necessària la separació transitòria, aquesta no ha d'impedir els drets de visita i comunicació amb la família natural, si convé a l'interès del menor.

-4 En l'adopció de qualsevol mesura ha d'ésser escoltat el menor de més de dotze anys, i el de menys de dotze si té prou coneixement i és possible.

Article 6

-1 Les mesures de protecció han d'ésser sempre acordades per escrit. L'organisme competent ha de comunicar al Ministeri Fiscal l'adopció de les mesures que comportin la separació dels menors de llur família. El fiscal, a la vista de les actuacions, pot instar a l'autoritat judicial la modificació o la suspensió de la mesura adoptada.

-2 Si és el cas, l'organisme competent pot demanar, també, la privació de la pàtria potestat o la remoció de la tutela, a part exercir les accions penals corresponents.

Article 7

L'adopció de qualsevol mesura, i la finalitat i l'abast d'aquesta, han d'ésser notificats immediatament als pares, al tutor, al guardador o als familiars que darrerament hagin conviscut amb el menor.

Article 8

Les persones a qui s'hagi fet la notificació a què es refereix l'article 7 poden impugnar davant l'autoritat judicial la mesura adoptada, sens perjudici de l'eficàcia immediata d'aquesta.

Article 9

Si el desempament és degut a força major de caràcter transitori, no cal la resolució formal que l'aprecii, i és suficient per a legitimar la intervenció de l'organisme competent la sol·licitud dels pares o els guardadors. En aquests casos, l'organisme competent exerceix només la guarda mentre es mantingui aquella situació.

Secció segona

De l'acolliment simple en família o en institució

Article 10

- 1 El menor desemparat que hagi d'ésser separat de la seva llar o entorn familiar ha d'ésser confiat a una altra família o persona que faci possible el desenvolupament integral de la seva personalitat.
- 2 Les persones que rebin un menor en acolliment simple tenen l'obligació de vetllar per ell, tenir-lo en llur companyia, alimentar-lo, educar-lo i procurar-li una formació integral, sempre sota la vigilància, l'assessorament i l'ajut de l'organisme competent.
- 3 S'ha de procurar que l'acolliment dels germans es confii a una mateixa persona o família, i també facilitar les relacions entre el menor i la seva família natural, per tal de poder afavorir el seu reintegrament en aquesta.
- 4 Els criteris de selecció de la persona o la família d'acolliment han d'ésser establerts per reglament i han de tenir en compte l'edat, l'aptitud educadora, la situació familiar i altres circumstàncies en interès del menor.

Article 11

- 1 L'acolliment simple en família es constitueix per resolució de l'organisme competent. Aquesta resolució ha d'ésser motivada i ha d'especificar la forma en què s'ha d'exercir l'acolliment i el temps de durada, que no pot ésser de més d'un any, llevat que, havent-ho comunicat prèviament al Ministeri Fiscal, la mesura sigui prorrogada.
- 2 La resolució anterior no requereix el consentiment dels pares o del tutor, llevat del supòsit determinat en l'article 9, en el qual els pares o el tutor han d'expressar llur consentiment.

Article 12

- 1 La mesura d'acolliment en una institució s'ha d'aplicar quan es prevegi que el desemparament o la necessitat de separació de la pròpia família seran transitoris i no hagi estat possible o aconsellable l'acolliment per una persona o una família. També és aplicable quan, havent-hi els requisits per a l'acolliment preadoptiu, aquest no s'hagi constituït.
- 2 La mesura a què es refereix l'apartat 1 consisteix a ingressar el menor en una institució pública o col·laboradora adequada a les seves característiques, amb la finalitat de rebre l'atenció i l'educació necessàries.
- 3 Les institucions d'acolliment han d'ésser totalment obertes, integrades en un barri o una comunitat i han d'organitzar-se sempre en unitats que permetin un tracte afectiu i una vida quotidiana personalitzats.
- 4 L'acolliment en una institució es constitueix segons les mateixes regles i durada de l'acolliment simple per una persona o una família.
- 5 El director de la institució exerceix per delegació els drets i les obligacions inherents a la guarda.
- 6 Els criteris de selecció de la institució han d'ésser establerts per reglament.

Secció tercera

De l'acolliment preadoptiu

Article 13

-1 Es pot adoptar la mesura d'acolliment preadoptiu, com a pas previ per a l'adopció:

a) Si el menor presenta signes de maltractament físic o psíquic, d'abusos sexuals, d'explotació o d'altres de naturalesa anàloga, o si per qualssevol motius els pares o els tutors estan sotmesos a una causa de privació de la pàtria potestat o remoció de la tutela o si no consta qui la té.

b) Si els pares o tutors estan impossibilitats per a exercir llur potestat i es preveu que aquesta situació pot ésser permanent.

c) Si els pares o tutors ho sol·liciten a l'organisme competent i fan abandonament dels drets i dels deures inherents a llur condició.

d) Si ho determina l'autoritat judicial.

-2 En els casos determinats a l'apartat 1, s'han de suspendre les visites i les relacions amb la família biològica, per tal d'aconseguir la millor integració en la família acollidora, si convé a l'interès del menor.

Article 14

-1 L'organisme competent ha d'acordar l'acolliment preadoptiu, amb l'assentiment dels pares o els tutors que no estiguin privats de la pàtria potestat o remoguts del càrrec tutelar i havent escoltat el menor de dotze anys, si té prou coneixement i és possible. Si el menor té més de dotze anys, l'acolliment requereix el seu consentiment. Si no s'ha pogut conèixer el domicili o parador dels pares o els tutors, o si havent estat citats no compareixen en el termini de trenta dies, o dissenteixen, només el jutge, en interès del menor, pot acordar l'acolliment preadoptiu.

-2 Els acollidors han d'ésser elegits amb criteris de prioritat, que han d'ésser fixats per reglament i han de tenir en compte l'edat, l'aptitud educadora, la situació familiar i altres circumstàncies que s'ajustin millor a l'interès del menor.

-3 Els acollidors han de manifestar llur consentiment per escrit, davant el mateix organisme competent.

Article 15

Les persones que reben un menor en acolliment preadoptiu tenen l'obligació de vetllar per ell, tenir-lo en llur companyia, alimentar-lo, educar-lo i procurar-li una formació integral, sota la supervisió de l'organisme competent, que ha de facilitar l'assessorament necessari.

Secció quarta

De l'acabament de les mesures de protecció

Article 16

Les mesures de protecció cessen per:

a) Majoritat o habilitació d'edat.

b) Adopció del menor.

c) Resolució judicial.

d) Acord de l'organisme competent quan hagin desaparegut les circumstàncies que donaren lloc a l'adopció de la mesura.

e) Caducitat del temps de durada previst en la resolució d'adopció de la mesura i, si escau, de la pròrroga.

Article 17

-1 A més de les causes previstes en l'article 16, l'acolliment simple i el preadoptiu cessen per mort, incapacitat o voluntat de la família o la persona acollidora, sens perjudici que, de manera immediata, hom procedeixi a un nou acolliment en família, en institució o preadoptiu.

-2 L'acolliment preadoptiu cessa també per sol·licitud del menor, si té més de dotze anys, en el qual cas cal establir tot seguit la mesura de protecció que escaigui en benefici del menor.

-3 Quan hagi transcorregut el temps de durada previst en la resolució de constitució, que en cap cas no pot ésser superior a un any, sense que hagi estat revisada la mesura adoptada, o quan ho determini l'organisme competent, es pot procedir a l'adopció del menor d'acord amb allò que disposa el Capítol II.

Capítol II

De l'adopció

Secció primera

Requisits

Article 18

-1 Per a poder adoptar es requereix:

- a) Estar en ple exercici dels drets civils.
- b) Ésser major de vint-i-cinc anys. En l'adopció conjunta n'hi ha prou que només un dels adoptants tingui aquesta edat. En qualsevol cas, l'adoptant ha de tenir com a mínim catorze anys més que l'adoptat.

-2 No poden adoptar:

- a) Els qui hagin estat condemnats per una causa de privació de la pàtria potestat o hagin estat remoguts d'un càrrec tutelar.
- b) El tutor el pupil fins que no hagi estat aprovat definitivament el compte general de la tutela.

Article 19

-1 Només poden ésser adoptats els menors no emancipats que es troben en situació d'acolliment preadoptiu, llevat que concorrin algunes de les següents condicions:

- a) Ésser fill del cònjuge o de la persona de sexe diferent amb qui l'adoptant conviu maritalment amb caràcter estable.
- b) Ésser orfe i parent de l'adoptant en tercer grau de consanguinitat o afinitat.
- c) Haver-se constituït legalment la tutela en favor dels adoptants.

-2 Pot adoptar-se un major d'edat o un menor emancipat si aquest ha estat convivint ininterrompudament amb l'adoptant des d'abans d'haver complert catorze anys.

-3 No poden ésser adoptats:

- a) Els descendents.
- b) Els parents en segon grau de la línia col·lateral per consanguinitat, o per afinitat mentre dura el matrimoni que origina aquest parentiu.

Article 20

Ningú no pot ésser adoptat per més d'una persona, exceptuant l'adopció conjunta pels dos cònjuges o per una parella d'home i dona que visqui maritalment amb caràcter estable.

Secció segona Constitució

Article 21

L'adopció, en la qual s'ha de tenir en compte sempre l'interès de l'adoptat, es constitueix per resolució judicial d'acord amb les normes d'aquesta Llei i amb les normes de procediment de la Llei d'Enjudiciament Civil.

Article 22

-1 Per a iniciar l'expedient d'adopció, si hi ha hagut acolliment preadoptiu, cal la proposta prèvia de l'organisme competent, en la qual s'han de fer constar, degudament acreditats:

- a) Les condicions personals, socials, familiars i econòmiques de l'adoptant i la seva aptitud educadora.
- b) L'últim domicili, si és conegut, dels pares, els tutors o els guardadors de l'adoptat.

-2 No cal la proposta esmentada a l'apartat 1 si s'ha complert un any en mesura d'acolliment preadoptiu o sota la tutela dels adoptants legalment constituïda, en el moment d'iniciar-se l'expedient d'adopció.

Article 23

Han de donar llur consentiment a l'adopció, davant el jutge, l'adoptant o els adoptants i l'adoptat major de dotze anys.

Article 24

-1 Han de donar el seu assentiment per a l'adopció:

- a) El cònjuge de l'adoptant o la persona amb qui l'adoptant conviu maritalment amb caràcter estable. No cal l'assentiment si hi ha separació judicial o separació de fet constatada fefaentment, o si la convivència no és estable.
- b) Els pares de l'adoptat. No cal l'assentiment si aquests han estat privats legalment de la pàtria potestat o estan sotmesos a una causa de privació d'aquesta i tampoc en els supòsits determinats en l'article 19.2. La mare no pot donar assentiment fins que hagin passat trenta dies després del part.

-2 L'assentiment s'ha de donar sempre davant l'autoritat judicial. No caldrà l'assentiment, quan aquells que hagin de prestar-lo es trobin impossibilitats per a fer-ho.

-3 L'assentiment dels pares no es pot referir a un adoptant determinat, llevat del cas excepcional en què alguna causa raonable ho justifiqui.

Article 25

El jutge ha d'escoltar en l'expedient d'adopció:

- a) Els pares que no han estat privats de la pàtria potestat però que estan sotmesos a una causa de privació d'aquesta.
- b) El tutor, el curador o el guardador de l'adoptat.
- c) L'adoptat menor de dotze anys, si té prou coneixement i és possible.
- d) Els fills de l'adoptant o els adoptants, si n'hi ha i si tenen prou coneixement, sempre que sigui possible.

Secció tercera

Efectes de l'adopció

Article 26

L'adopció produeix els mateixos efectes que la filiació per naturalesa.

Article 27

-1 L'adopció causa parentiu entre l'adoptant, els seus ascendents i descendents, i l'adoptat i els seus descendents.

-2 L'adopció extingeix la relació de parentiu entre l'adoptat i la família anterior. Excepcionalment, subsisteixen els vincles jurídics amb la família d'origen:

a) En el supòsit determinat en l'article 19.1.a).

b) Als efectes dels impediments per a contraure matrimoni.

c) Pel que fa a la successió intestada i als drets legítims, i en qualsevol altre cas en què ho estableixi la llei.

Article 28

Sens perjudici d'allò que estableix l'article 34, l'adoptat, a partir de la majoritat, pot exercir les accions que condueixin a esbrinar quins han estat els seus progenitors biològics, la qual cosa no afecta la filiació adoptiva.

Article 29

-1 L'adoptat conjuntament pels dos cònjuges o per una parella d'home i dona que convisqui maritalment amb caràcter estable porta els cognoms dels adoptants en l'ordre que estableixi la llei.

-2 L'adoptat per una sola persona porta els cognoms d'aquesta, llevat en el cas a què es refereix l'article 19.1.a), en el qual conserva el cognom del pare o de la mare, segons correspongui. L'ordre dels cognoms pot ésser invertit a petició de l'adoptant en el moment de l'adopció, o de l'adoptat a partir de l'emancipació o de la majoritat.

Secció quarta

Extinció

Article 30

L'adopció és irrevocable. No obstant això, el jutge pot acordar l'extinció de l'adopció si el pare o la mare per naturalesa no havien intervingut d'acord amb la llei i per causa que no els fos imputable, en l'expedient d'adopció i la petició s'interposa dins els dos anys següents a aquesta, atenent l'interès del menor.

Article 31

-1 L'extinció de l'adopció no afecta els efectes patrimonials produïts abans d'aquesta.

-2 Un cop extingida l'adopció en el cas determinat en l'article 30 es restaura automàticament la filiació per naturalesa.

Capítol III

Disposicions comunes

Article 32

-1 Únicament poden ésser acreditats per l'Administració de la Generalitat com a institucions col·laboradores d'integració familiar els organismes de les entitats locals i les fundacions, les associacions o d'altres entitats no lucratives, legalment constituïdes, en els estatuts o les regles de les quals figuri com a finalitat la protecció de menors, sempre que disposin de l'organització i l'estructura suficients i dels equips tècnics pluridisciplinaris necessaris per a complir aquesta funció. Aquestes institucions col·laboradores s'han de sotmetre sempre a les directrius, la inspecció i el control de l'organisme competent i només poden intervenir en funcions de guarda i mediació amb les limitacions que se'ls assenyalin. Cap altra persona o entitat no pot intervenir en funcions de mediació per a acolliments familiars o adopcions.

-2 Als efectes del que disposa l'apartat 1, s'han d'establir per reglament els requisits que han de complir les entitats esmentades per a ésser acreditades.

Article 33

El jutge competent per a exercir les funcions determinades en aquesta Llei és el que correspongui d'acord amb allò que estableix la Llei Orgànica del Poder Judicial.

Article 34

Totes les persones que, prestant o no serveis en l'organisme competent de la Generalitat o en les institucions col·laboradores, intervenen en la constitució de l'acolliment preadoptiu o l'adopció estan obligades a guardar secret de la informació que n'obtinguin i de les dades de filiació dels acollits o adoptats, i a evitar, molt especialment, que la família d'origen conegui la preadoptiva o l'adoptiva.

Article 35

Durant la minoritat de l'adoptat o mentre el menor està sota la tutela de l'organisme competent, aquest o els representants legals de l'adoptat poden sol·licitar dades biogenètiques dels progenitors del menor en interès de la seva salut.

Disposicions addicionals

Primera

Les administracions públiques de Catalunya han de tenir present en llur actuació vers els infants els principis següents:

-1 La protecció de la infància s'ha de basar en l'interès superior de l'infant i s'ha de fonamentar en els principis de la llibertat i de la dignitat d'aquest i en el respecte als seus senyals d'identitat i a les seves característiques individuals i col·lectives. S'entén per infant tot ésser humà menor d'edat.

-2 Tots els infants han d'ésser tractats igual per la llei.

-3 La responsabilitat primordial de la criança i el desenvolupament de l'infant correspon en el mateix grau al pare i a la mare o, si s'escau, a llurs representants legals. La política envers l'infant inclou totes les actuacions necessàries per a l'assoliment dels seus drets, tenint en compte que el benestar de l'infant va íntimament relacionat amb el de la seva família.

-4 Les necessitats de l'infant han d'ésser satisfetes, sempre que sigui possible, allà on viu i creix i entre aquells amb qui viu i creix, tenint presents, alhora, el seu benestar material i el seu benestar espiritual.

-5 L'organització jurídica de la família ha de tendir, com un dels seus objectius principals, a l'harmoniosa creixença de l'infant, el qual ha d'ésser reconegut com a persona amb existència pròpia.

-6 És un dret de l'infant de viure amb els seus pares, excepte en els casos en què la separació es faci necessària. És també un dret de l'infant de mantenir el contacte amb el pare i amb la mare, si està separat d'un d'ells o d'ambdós.

-7 Assegurar el compliment dels drets de l'infant és un deure dels pares i de la societat. La legislació i les actuacions en relació amb l'infant i la família han de fomentar i ajudar la correcta acció dels pares o de llurs representants legals en aquest sentit, tenint present que el coneixement d'aquests drets, tant de part dels adults com de part dels infants, és una garantia perquè es compleixin.

-8 La societat ha de protegir l'infant en cas de mal ús de les facultats dels pares o de les facultats atribuïdes a altres persones que en tinguin cura.

-9 Tot infant ha d'ésser protegit contra les formes de negligència, crueltat, explotació i manipulació encara vigents en la societat i ha d'ésser igualment protegit contra l'ús i el tràfic d'estupefaents i de psicòtrops i contra l'explotació i l'abús sexuals, incloent-hi la prostitució i les pràctiques pornogràfiques.

-10 L'infant menysvalgut físicament, psíquicament o sensorialment ha de rebre les atencions necessàries que li permetin de valdre's per si mateix i que li facilitin la seva normalització social.

-11 L'infant en situació de desprotecció familiar, temporal o permanent, té dret a una protecció i una assistència que substitueixin l'atenció familiar mitjançant un recurs alternatiu.

-12 L'infant té dret a exercir drets civils i polítics tan aviat com es pugui formar un judici propi i sense més limitacions que les disposicions legals necessàries per a protegir les llibertats fonamentals dels altres.

-13 Tot infant ha de rebre el màxim nivell d'educació possible. L'educació s'ha d'orientar vers la seva formació permanent. Els mètodes d'educació han d'ésser susceptibles dels canvis necessaris per tal que els infants es puguin integrar en una societat canviant. El sistema educatiu ha d'ésser compensador i ha de tenir en compte el respecte a la pròpia identitat, a la llengua, al medi ambient, a la igualtat entre els sexes i també als valors culturals d'altres països.

-14 Tot infant té dret al millor nivell de salut possible i a la prevenció del risc socio-sanitari, a tenir accés als serveis mèdics i rehabilitadors, quan siguin necessaris, i a beneficiar-se de la seguretat social.

-15 Tot infant té dret al descans i al lleure i a participar en les activitats recreatives i culturals pròpies de la seva edat.

-16 Els òrgans judicials i administratius que s'ocupen dels infants n'han de tenir present la psicologia i la personalitat.

-17 Tot infant acusat o declarat culpable d'haver infringit la llei penal té dret que li siguin aplicades mesures alternatives, pedagògiques i no repressores i té dret a beneficiar-se de garanties jurídiques.

Segona

-1 La política per a la protecció dels menors desemparats ha de comptar amb els professionals necessaris, que integren el personal especialitzat i els equips tècnics pluridisciplinars, per tal de recollir tota la informació sobre els casos, avaluar la situació i les necessitats del menor, informar i proposar la mesura aplicable i el pla educatiu o terapèutic més adequat, i també donar suport psico-social a la família natural, si s'escau, o l'assessorament necessari a la família

acollidora i fer el seguiment del compliment de les mesures per part de la família natural o la família acollidora.

-2 L'Administració de la Generalitat ha d'actuar de manera coordinada amb els diversos ens públics que intervinguin en la protecció social de la infància, i especialment amb la xarxa pública de serveis socials d'atenció primària, i també amb els ens locals, quan calgui, per a la necessària actuació en interès dels menors desemparats.

Tercera

En el termini d'un any, el Govern ha de presentar un projecte de llei que reguli el règim sancionador de les infraccions d'aquesta llei.

Quarta

El Títol Segon del Llibre Primer de la Compilació del Dret Civil de Catalunya queda redactat sota la rúbrica: "De les mesures de protecció dels menors desemparats i de l'adopció".

Cinquena

L'article 6 de la Compilació del Dret Civil de Catalunya queda redactat de la manera següent:

"Article 6 "-1 Les mesures de protecció dels menors desemparats i l'adopció, pel que fa a les seves regles de capacitat, formes de constitució i efectes, es regeixen per allò que disposa la llei de Catalunya sobre Mesures de Protecció dels Menors Desemparats i de l'Adopció."-2 Els drets successoris derivats de l'adopció es regiran pel Codi de Successions per Causa de Mort en el Dret Civil de Catalunya".

Disposicions transitòries

Primera

En el termini màxim d'un any s'han de revisar les situacions d'acolliment i les altres mesures de protecció existents a l'entrada en vigor d'aquesta llei per tal d'adequar-les a allò que s'hi estableix.

Segona

Els efectes de l'adopció determinats en aquesta llei regeixen per a l'adopció plena de l'anterior regulació, amb independència de la data en la qual aquesta s'hagués constituït.

Tercera

Les adopcions simples o menys plenes subsisteixen amb els efectes que els reconegui la legislació anterior. Pel que fa a les adopcions simples, si hi concorren els requisits exigits per aquesta llei, es pot sol·licitar l'adopció plena conforme a aquesta. En aquest cas, no és obstacle el fet que no hi hagi hagut acolliment preadoptiu.

Quarta

Les persones adoptades en forma simple o menys plena poden exercir les accions establertes en aquesta llei per tal d'indagar quins són els seus progenitors biològics.

Cinquena

Els expedients d'adopció pendents de resolució davant els tribunals a l'entrada en vigor d'aquesta Llei s'han de tramitar d'acord amb la legislació anterior.

Disposicions finals

Primera

Es faculta el Govern de la Generalitat i els Consellers competents per raó de la matèria, en el que correspongui, per a dictar les disposicions reglamentàries per al desenvolupament d'aquesta Llei.

Segona

Queda derogat expressament el Títol VI de la Llei 11/1985, del 13 de juny, de Protecció de Menors, i les altres disposicions que s'oposin a aquesta Llei o hi contravinguin.

Per tant, ordeno que tots els ciutadans als quals sigui d'aplicació aquesta Llei cooperin al seu compliment i que els tribunals i les autoritats als quals pertorqui la facin complir.

Palau de la Generalitat, 30 de desembre de 1991

Jordi Pujol

President de la Generalitat de Catalunya

Agustí M. Bassols i Parés

Conseller de Justícia